

TALOUSARVIOALOITE 24/2008 vp

Määrärahan osoittaminen perusopetuksen valtionosuuksiin ja luokkakokojen pienentämiseen

Eduskunnalle

Valtion talousarvioesitys ei lupaa kunnille riittävästi rahoitusta perusopetuksen laadukkaaseen toteuttamiseen ja luokkakokojen pienentämiseen. Varojen riittämättömyys johtaa myös pienten koulujen, erityisesti kyläkoulujen, lakkauttamiseen ja pienten koululaisten koulumatkojen pidentymiseen alueilla, joissa on jo nyt pitkät matkat.

Peruskoulun luokkakoot ovat kasvamassa liian suuriksi, mikä heikentää erityisesti erityistä tukea tarvitsevien lasten mahdollisuuksia pärjätä koulussa. Lisäksi se vaikeuttaa opettajien mahdollisuuksia ottaa huomioon lasten erilaiset oppimistarpeet. Peruskoulun keskeyttäneiden määrä on huolestuttava.

Tukiopetukseen ja oppilashuoltoon kohdistettuja voimavaroja on viime vuosina leikattu tuntuvasti. Erityisen voimakkaasti leikkaukset ovat kohdistuneet erityisopetukseen. Säästöjen vuoksi luokkiin on myös integroitu erityistä ohjausta tarvitsevia lapsia. Samalla ryhmäkoot ovat jatkuvasti kasvaneet. Liian suuret ryhmäkoot ovat todellinen ongelma, joka tuli kouluihimme laman säästöjen seurauksena.

Koululuokkien liian suuren koon takia opettajan on mahdotonta ottaa huomioon riittävästi kaikkien oppilaiden erilaisia tarpeita. Opettajan riittävä huomio ja keskinäinen vuorovaikutus opetuksessa on lapsille ensiarvoisen tärkeää. Lasten ja nuorten laiminlyönti koulussa lisää syrjäytymistä, joka tulee yksilölle ja yhteiskunnalle myöhemmin kalliiksi.

OECD:n Pisa-tutkimuksen tuloksen mukaan suomalainen peruskoulujärjestelmä on maailman paras. Tästä huolimatta oppimisvaikeuksista kärsivien lasten määrä lisääntyy jatkuvasti. Oppilaskohtaisen tuen tarjoaminen on tärkeää etenkin oppimisvaikeuksista kärsiville lapsille. Tutkimukset ovat osoittaneet, että lapsen syrjäytyminen on estettävissä turvaamalla hänen pärjäämisensä koulussa. Perusopetuksen ryhmäkokojen on oltava kohtuullisia, jotta opettajalla on mahdollisuus nykyistä oppilaslähtöisempään opetukseen. Pienemmissä opetusryhmissä opettajalla on mahdollisuus osallistua enemmän myös oppilaiden kasvatustyöhön ja tukea siten perheitä.

Kuntien taloudellisten vaikeuksien takia on pelkona, että useissa kunnissa joudutaan opetusryhmäkokoja kasvattamaan entisestään. Kunnille on turvattava mahdollisuus järjestää laadukasta perusopetusta. Laadukas opetus- ja kasvatustyö, turvallinen koulu ja riittävät voimavarat mahdollistavat koulutuksellisen tasa-arvon toteutumisen.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2009 talousarvioon momentille 29.10.30 lisäyksenä 25 000 000 euroa kuntien opetustoimen valtionosuuksiin ja luokkakokojen pienentämiseen.

TAA 24/2008 vp — Paavo Arhinmäki /vas ym.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2008

Paavo Arhinmäki /vas
Minna Sirnö /vas
Markus Mustajärvi /vas
Esko-Juhani Tennilä /vas
Annika Lapintie /vas
Pentti Tiusanen /vas

Matti Kauppila /vas
Merja Kyllönen /vas
Unto Valpas /vas
Erkki Virtanen /vas
Jyrki Yrttiaho /vas
Veijo Puhjo /vas